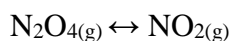

Uticao temperature na konstantu ravnoteže – reakcija dimerizacije azot dioksida

U ovoj eksperimentalnoj vežbi proučava se reakcija:

Ako je na početku, u reakcionom balonu, bilo n_0 molova dimera N_2O_4 , po uspostavljanju ravnoteže na određenoj temperaturi biće $n_0(1-\alpha)$ molova dimera i $2n_0\alpha$ molova monomera NO_2 , gde je α stepen disovijacija. Ukupan broj molova u ravnoteži iznosi $n_0(1+\alpha)$. Na dovoljno niskim pritiscima $K=K_p$, pa se dobija da je

$$K = \frac{4\alpha^2}{1-\alpha^2} \frac{P}{p^0} \quad (1)$$

Gde je P ukupan pritisak gasne smeše dimera i monomera u balonu, a p^0 standardni pritisak koji se obično uzima da je 1 bar ili 1 atm.

Ako je pritisak gasne smeše dovoljno nizak može se pretpostaviti idealno gasno ponašanje, pa će u stanju ravnoteže, na temperaturi T , važiti sledeća jednačina:

$$PV = n_0(1 + \alpha)RT = \frac{m}{M_{\text{N}_2\text{O}_4}} (1 + \alpha)RT \quad (2)$$

Odavde se dobija:

$$\alpha = \frac{M_{\text{N}_2\text{O}_4}}{m} \frac{PV}{RT} - 1 \quad (3)$$

m je masa gasne smeše u balonu, P je pritisak u balonu, a V zapremina balona. Stavljanjem itračunate vrednosti α iz (3) u (1) lako se dobija konstanta ravnoteže.

Podaci:

$M=92,011$ g/mol

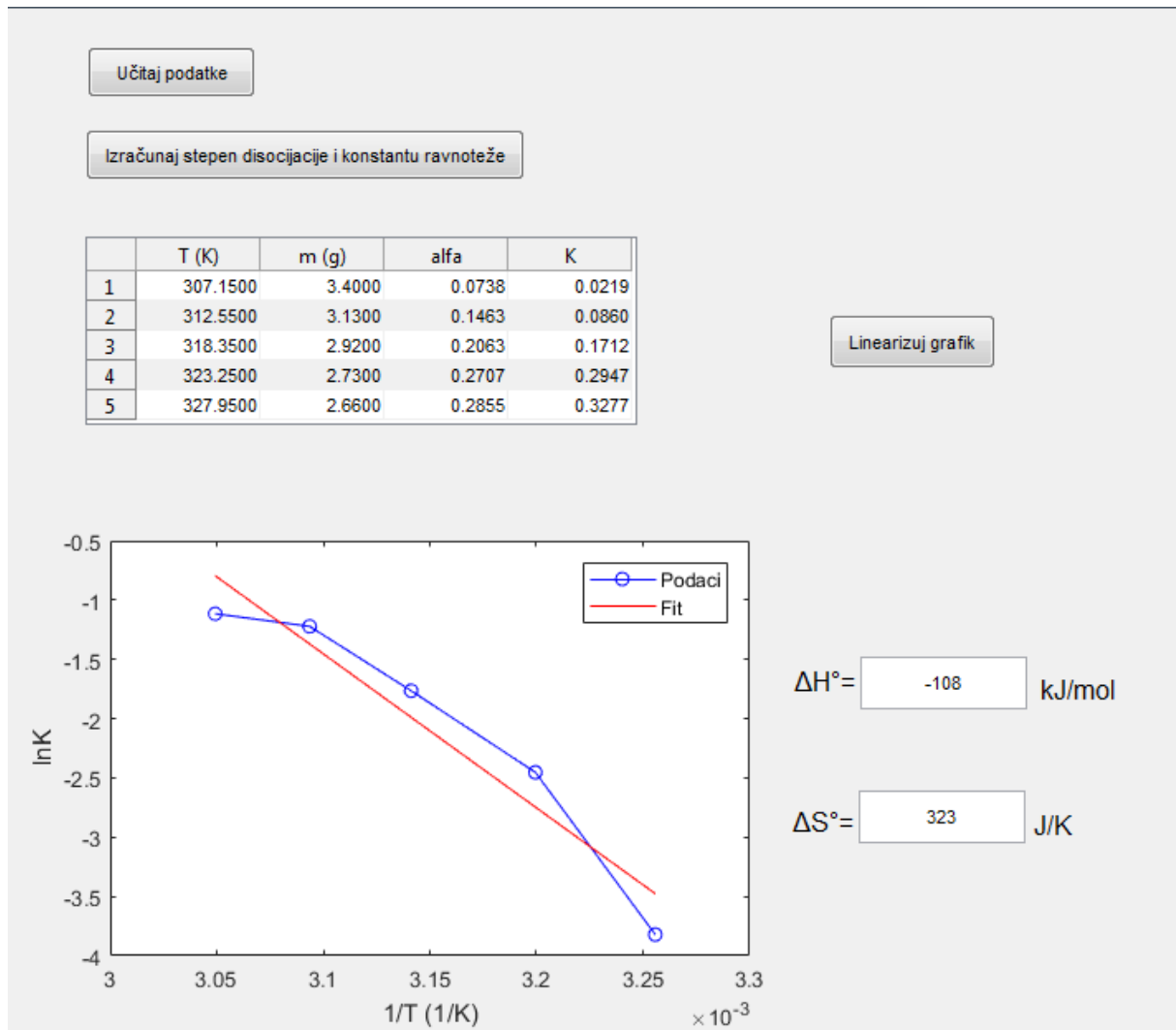
$P=101325$ Pa

$R=8.314$ J/mol K

$V=0.001$

T (K)	m (g)
307,15	3,4
312,55	3,13
318,35	2,92
323,25	2,73
327,95	2,66

Za gore opisanu vežbu napremljen je program koji na osnovu dobijenih podataka za temperaturu i masu, koje uvozimo iz Exel fajla, računa konstantu ravnoteže i konstantu disocijacije za reakciju dimerizacije azot dioksida. Pomoću izračunatih vrednosti konstruiše se grafik $\ln K$ u funkciji inverzne temperatura, sa koga se očitavaju vrednosti nagiba i odsečka da bi se množenjem da R dobile vrednosti entalpije i entropije za datu reakciju.

Slika 1.1: Izgled programa